

28 Ιουνίου 1995

(ΕΒΕΑ)

ΟΜΙΛΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Τον περασμένο Νοέμβριο τέθηκε σε ισχύ, όπως γνωρίζετε, ο νέος νόμος για την προστασία των καταναλωτών. Ο νόμος αυτός που προήλθε μετά από διάλογο και με όλους τους φορείς που εκπροσωπούνται στη σημερινή συνεδρίαση, έδωσε στα προβλήματα προστασίας του καταναλωτή σύγχρονες και προωθημένες λύσεις. Κατοχύρωσε νέα δικαιώματα για τους καταναλωτές και καθιέρωσε, πιστεύω, αποτελεσματικά μέσα προστασίας τους. Το σημαντικότερο, ωστόσο, είναι ότι δημιούργησε τους απαραίτητους εκείνους όρους για την ανάπτυξη ενός καταναλωτικού κινήματος που θα συμπράττει καθοριστικά στον έλεγχο της αγοράς.

Στο διάστημα που μεσολάβησε από τη ψήφισή του, ο νόμος αυτός αποδείχτηκε ότι είναι σε θέση να συμβάλλει στην προστασία των καταναλωτών. Ανταποκρίνεται στις προσδοκίες και τις ανάγκες της εποχής μας. Δεν έμεινε στα χαρτιά αλλά άρχισε να εφαρμόζεται από την πρώτη στιγμή. Οι καταναλωτές έχουν αισθανθεί ήδη σε συγκεκριμένα θέματα την ενίσχυση των δικαιωμάτων τους. Μετά και από έλεγχο που άσκησαν οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορίου σε θέματα που ρυθμίζονται από το νόμο, όπως τις συμβάσεις από απόσταση, περιπτώσεις καταχρηστικών όρων κ.λ.π., οι επιχειρήσεις εναρμόνισαν τις πρακτικές τους στις επιταγές του. Πιστεύω ότι και οι ίδιες οι ενώσεις καταναλωτών διαπιστώνουν ότι οι δυνατότητές τους είναι πλέον περισσότερες και έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα και καλύτερη αντιμετώπιση στην επαφή τους με τις

δημόσιες και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Από τη Βόρεια Ελλάδα μέχρι και την Κρήτη έχουν αναγνωριστεί ήδη οκτώ ενώσεις καταναλωτών. Για άλλες πέντε καταναλωτικές οργανώσεις, από όσο γνωρίζω, έχουν εκδοθεί οι δικαστικές αποφάσεις για την προσαρμογή των καταστατικών τους και είναι ζήτημα λίγου χρόνου και αυτών η αναγνώριση. Οι επιτροπές φιλικού διακανονισμού έχουν συσταθεί ήδη και λειτουργούν σε όλες τις νομαρχίες της χώρας. Στις επόμενες ημέρες θα συσταθεί και η Επιτροπή Προστασίας Καταναλωτών ΔΕΚΟ.

Σήμερα γίνεται ένα επιπλέον καθοριστικό βήμα που σηματοδοτεί τη νέα εποχή για την προστασία του καταναλωτή. Συγκροτήθηκε και συνεδριάζει για πρώτη φορά στη χώρα μας το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών. Όπως γνωρίζετε το Ε.Σ.Κ. είχε προβλεφθεί και στον προηγούμενο νόμο για την προστασία του καταναλωτή. Μόνο που τότε επρόκειτο για ένα ολιγομελές όργανο με υποβαθμισμένη τη συμμετοχή των καταναλωτών. Όπως προβλεπόταν η σύνθεσή του αλλοιωνόταν ο πρωταρχικός χαρακτήρας του ως όργανο έκφρασης των καταναλωτών και δεν διασφαλιζόταν η ανεξαρτησία του απέναντι σε κρατικές παρεμβάσεις. Και σε αυτή όμως τη μορφή το Ε.Σ.Κ. δεν συγκροτήθηκε και δε λειτούργησε ποτέ.

Με το όργανο αυτό σήμερα θεσμοθετείται πλέον ο διάλογος της πολιτείας με τους καταναλωτές και άλλους φορείς για θέματα πολιτικής που αφορούν την οργάνωση της αποτελεσματικής προστασίας των καταναλωτών και την ορθότερη λειτουργία της αγοράς. Το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών θα γνωμοδοτεί σε καταναλωτικά θέματα, θα υποβάλλει προτάσεις για την προώθηση των συμφερόντων των καταναλωτών, θα αποτελεί μία πηγή προβληματισμού, ιδεών και έμπνευσης για την εκάστοτε πολιτική ηγεσία του Υπουργείου

Εμπορίου.

Σε ένα τέτοιο όργανο δεν μπορούσε παρά το βαρύνοντα λόγο στη σύνθεσή του να τον έχουν οι καταναλωτικές ενώσεις. Ωστόσο, προβλέψαμε τη συμμετοχή και όλων των φορέων που εμπλέκονται σε θέματα κατανάλωσης. Ετσι σήμερα συμμετέχουν στις εργασίες του Συμβουλίου εκπρόσωποι της ΓΣΕΕ, της ΑΔΕΔΥ, της ΠΑΣΕΓΕΣ, του ΣΕΒ, των Επιμελητηρίων, των Εμπορικών Συλλόγων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, ανεξάρτητα πρόσωπα ειδικευμένα σε θέματα προστασίας καταναλωτή και ο αρμόδιος Διευθυντής της Διεύθυνσης Τεχνικού Ελέγχου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Εμπορίου. Η συμμετοχή όλων αυτών των φορέων αποτυπώνει την αντίληψη ότι η προστασία του καταναλωτή είναι υπόθεση όλης της κοινωνίας.

Χωρίς την προστασία των καταναλωτών η κοινωνία μας είναι αδύνατη, ανελεύθερη και αναξιόπιστη. Και τούτο γιατί όλοι οι πολίτες είμαστε καταναλωτές. Η ιδιότητά μας αυτή δεσπόζει μέσα στην καθημερινή πραγματικότητα. Οι καταναλωτές πρέπει να αποτελούν την κινητήρια δύναμη, το σημαντικότερο παράγοντα της αγοράς. Για την εξυπηρέτηση των δικών τους αναγκών πρέπει να δρουν οι επιχειρήσεις. Είναι εκείνοι που με τη στάση τους πρέπει να διαμορφώνουν την προσφορά προϊόντων και υπηρεσιών και να καθορίζουν την επιτυχία μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ωστόσο, γνωρίζουμε όλοι ότι η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Οι καταναλωτές, κοινωνικά και οικονομικά αδύναμοι, απέναντι στις οργανωμένες επιχειρήσεις, δεν είναι σε θέση να διαδραματίσουν τον κυρίαρχο ρόλο που τους αρμόζει. Δεν επιτρέπεται γι' αυτό να παραβλέπουμε τις ανάγκες τους, να παραγνωρίζουμε την κοινωνική ανισότητα που δημιουργείται σε βάρος

τους, κρυδόμενοι πίσω από την τυπική ισότητα που έχουν όταν συναλλάσσονται. Συνιστά, αντίθετα, καθήκον κοινωνικής δικαιοσύνης να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις εκείνες ώστε να προστατεύονται τα συμφέροντα των καταναλωτών μέσα στην κοινωνική πραγματικότητα. Τα προβλήματα που απασχολούν τους καταναλωτές πρέπει να αποτελούν αντικείμενο ενός ευρύτερου κοινωνικού διαλόγου.

Στο Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών συμμετέχουν λοιπόν όλες οι κοινωνικές τάξεις. Οι εργαζόμενοι μπορούν με την εμπειρία τους στο χώρο της παραγωγής και προσφοράς προϊόντων και υπηρεσιών να συμβάλλουν με το ενδιαφέρον τους, τις προτάσεις τους και τις πρωτοβουλίες τους στην βελτίωση των αγαθών και την καλύτερη εξυπηρέτηση των καταναλωτών. Δεν πρέπει άλλωστε να ξεχνάμε ότι οι κοινωνικές ομάδες που αντιμετωπίζουν τα πιο έντονα προβλήματα ως καταναλωτές προέρχονται από το χώρο των εργαζομένων.

Σε ένα όργανο που καταπιάνεται με θέματα προστασίας καταναλωτών έχει ιδιαίτερη σημασία να εκπροσωπούνται και οι επιχείρήσεις. Τα συμφέροντα των καταναλωτών και αυτά των επιχειρηματιών δεν είναι δίχως άλλο αλληλοσυγκρουόμενα. Και τούτο γιατί η προστασία των καταναλωτών είναι και προς όφελος των επιχειρηματιών, όπως αυτό εννοείται στο πλαίσιο ενός υγιούς ανταγωνισμού. Αποδίδει έναν εκσυγχρονισμό της κοινωνίας και της οικονομίας μέσα από την άσκηση κοινωνικής πολιτικής.

Ο ανταγωνισμός νοθεύεται αν δεν προσανατολίζεται σε κανόνες που προστατεύουν την υγεία, την ασφάλεια και τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών. Αντίθετα, η προστασία των καταναλωτών συμβάλλει στην προσέγγιση των πραγματικών αναγκών τους και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης τους στην αγορά. Ανταμείβει τις θεμιτές πρακτικές και αναδεικνύει τους καλούς επιχειρηματίες. Πρέπει

λοιπόν και οι κατασκευαστές, έμποροι και παρέχοντες υπηρεσίες να έχουν ως αφετηρία ότι η προστασία των καταναλωτών δεν είναι τροχοπέδη, αλλά προϋπόθεση για την ορθή λειτουργία της αγοράς και την ανάπτυξη μιας ισχυρής οικονομίας.

Στο Συμβούλιο συμμετέχει και εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η τοπική αυτοδιοίκηση έχει ασφαλώς μία ιδιαίτερη ευθύνη για την προαγωγή των οικονομικών συμφερόντων του πολίτη και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής μέσα στην πόλη. Η προστασία του καταναλωτή είναι και μία τοπική υπόθεση. Η συμβολή της στην προσπάθεια ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και πληροφόρησης των καταναλωτών θα μπορούσε να είναι καθοριστική.

Το Υπουργείο Εμπορίου έχει αναλάβει για το σκοπό αυτό μία πρωτοβουλία συνεργασίας με τους δήμους με σκοπό την ενθάρρυνση και στήριξη της ίδρυσης δημοτικών υπηρεσιών ενημέρωσης και επιμόρφωσης των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό διοργανώνεται αυτές τις μέρες ένα σεμινάριο-πilotος για την εκπαίδευση υπαλλήλων από δήμους της Αθήνας. Στη διοργάνωση αυτού του σεμιναρίου ζητήθηκε και η συνεργασία των καταναλωτικών ενώσεων. Παράλληλα προγραμματίζεται μία ημερίδα με θέμα "Τοπική Αυτοδιοίκηση και Προστασία Καταναλωτή" για τον προσεχή Σεπτέμβριο στη Θεσσαλονίκη.

Είναι επόμενο ότι ένα μεγάλο μέρος της ευθύνης για την επιτυχημένη λειτουργία αυτού του οργάνου το φέρουν οι καταναλωτικές ενώσεις. Εμείς θέλουμε οι καταναλωτικές ενώσεις να έχουν βαρύνοντα λόγο στα θέματα που αφορούν τους καταναλωτές. Γι' αυτό και με το νόμο 2251 τις εξοπλίσουμε θεσμικά, τους δώσαμε δυνατότητες να μπορούν να διαχειρίζονται οι ίδιες τα συμφέροντά τους.

Θέλω να επαναλάβω, ότι είναι αδύνατον να έχουμε εποπτεία στην

πληθώρα των διακινούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και να παρακολουθούμε την εξέλιξη της αγοράς χωρίς τη δραστηριοποίηση των καταναλωτών. Χρειάζονται νέες μορφές ελέγχου της για να διασφαλιστούν τα συμφέροντα των καταναλωτών, μορφές που θα προκύψουν μέσα από την αυτοοργάνωση και ισχυροποίηση των ίδιων των καταναλωτών.

Πρέπει γι' αυτό και στο επίπεδο της πολιτικής εξουσίας να υπάρχει εκπροσώπηση των καταναλωτών που να διασφαλίζει ότι οι απόψεις τους ακούγονται και λαμβάνονται σοβαρά υπόψη. Ασφαλώς πρέπει να γίνουν πολλά ακόμη για την αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών. Να κατακτήσουμε και στην πράξη τις θεσμικές αλλαγές αλλά και να εμπλουτίσουμε το θεσμικό μας οπλοστάσιο. Η ενιαιοποίηση των κρατικών υπηρεσιών που ασκούν τον έλεγχο ποιότητας, η αναμόρφωση της αγορανομικής νομοθεσίας, η εισαγωγή νέων θεσμών στον τομέα της ενημέρωσης των καταναλωτών είναι ορισμένες από τις βασικές προτεραιότητες του Υπουργείου για τη βελτίωση της προστασίας των καταναλωτών. Μία πολιτική προστασίας των καταναλωτών δεν μπορεί να διαγράφεται και να υλοποιείται χωρίς τη συμμετοχή των ίδιων των καταναλωτών.

Θέλω να τονίσω, ότι το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών δεν πρέπει να αντιληφθεί το ρόλο του μονοσήμαντα διεκδικητικά ή ως ένα μοχλό πίεσης προς το κράτος. Εκείνο που προέχει είναι να διατυπωθούν δημιουργικές, υπεύθυνες και τεκμηριωμένες προτάσεις, να ξεκινήσουν μέσα από αυτό κοινές πρωτοβουλίες που θα προωθήσουν την υπόθεση της προστασίας του καταναλωτή στην κοινωνία μας. Το Συμβούλιο θα γνωμοδοτεί πλέον για όλα τα νομοσχέδια και τις προτεινόμενες διατάξεις που αφορούν τους καταναλωτές. Για τη διαμόρφωση των θέσεων του μπορεί να συνιστά επιτροπές ή ομάδες

εργασίας που θα υποβοηθούν το έργο του.

Στο Ε.Σ.Κ. συμμετέχουν συνολικά δώδεκα καταναλωτικές οργανώσεις, τρεις από αυτές με αναπληρωματικά μέλη. Πρέπει να επισημανθεί ότι το όργανο αυτό δεν υποκαθιστά και δεν επεμβαίνει στις διαδικασίες ομοσπονδιακής συνεργασίας ή άλλης κοινής έκφρασης των καταναλωτικών ενώσεων. Αυτό είναι μία υπόθεση αποκλειστικά του καταναλωτικού κινήματος. Πιστεύω πάντως ότι η προσέγγιση και η συνεργασία των καταναλωτικών ενώσεων θα τις βοηθήσει να υπερβούν αρκετές πρακτικές δυσχέρειες και θα τις ενδυναμώσει.

Σε ένα όργανο σαν το Ε.Σ.Κ. σημασία έχει να υπάρχει μία πλουραλιστική και πολύμορφη εκπροσώπηση. Έτσι ο κοινωνικός διάλογος που αναπτύσσεται είναι περισσότερο γόνιμος και δημιουργικός. Τίθενται περισσότερα προβλήματα στο τραπέζι και αναπτύσσονται περισσότερες σκέψεις. Γι' αυτό και όλες οι καταναλωτικές ενώσεις εκπροσωπούνται με ένα μόνο τακτικό μέλος. Δίνεται έτσι η δυνατότητα να εκπροσωπηθούν και μικρές ακόμη επαρχιακές καταναλωτικές ενώσεις, να εκφραστούν καταναλωτές από περιοχές με ιδιόμορφα προβλήματα, να αντλήσουν από το Συμβούλιο και αυτές ιδέες και εμπειρίες που θα τις βοηθήσουν να επιδιώσουν και να αναπτυχθούν. Για να καταστεί ουσιαστική η πλουραλιστική εκπροσώπηση θα καταχωρίζονται σε κάθε περίπτωση που το Συμβούλιο θα γνωμοδοτεί ή θα συμβουλεύει και οι απόψεις της μειοψηφίας.

Όπως προανέφερα, στο Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών, όπως το προέβλεπε ο προηγούμενος νόμος συμμετείχε ως μέλος και προέδρευε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εμπορίου. Αυτό πιστεύω ότι δεν ενίσχυε την αυτονομία και την αυτοδυναμία του οργάνου. Ο νέος νόμος προβλέπει ότι εκλέγεται από τα μέλη του ένας Συντονιστής

που αναλαμβάνει να προετοιμάζει τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου, ενώ τα ίδια τα μέλη του διαμορφώνουν και τον κανονισμό λειτουργίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο όλοι οι φορείς που συμμετέχουν σε αυτό έχουν τη δυνατότητα αλλά και την ευθύνη να διαμορφώσουν ένα τέτοιο τρόπο λειτουργίας που θα αξιοποιεί την πρωτοβουλία του κάθε μέλους και θα εγγυάται μία δυναμική παρουσίαση προβλημάτων των καταναλωτών και θεμελιωμένες προτάσεις αντιμετώπισής τους.

Σήμερα το Ε.Σ.Κ. εκτός από τον Συντονιστή θα επιλέξει τους εκπροσώπους του και για δύο άλλα όργανα. Καταρχή για την Επιτροπή Προστασίας Καταναλωτών ΔΕΚΟ που θα ελέγχει τις δημόσιες επιχειρήσεις σε σχέση με προβλήματα που διαπιστώνουν οι καταναλωτές. Κατά δεύτερον για την Επιτροπή Ανταγωνισμού, ένα όργανο με ιδιαίτερα σημαντικές αρμοδιότητες που ελέγχει την τήρηση των κανόνων του ελεύθερου ανταγωνισμού και επιβάλλει κυρώσεις στους παραβάτες τους. Οι καταναλωτικές ενώσεις πρέπει να δουν τις εξουσίες που τους χορηγούνται ως μία πρόκληση. Καλούνται να αποδείξουν πλέον ότι είναι σε θέση να ανταποκριθούν στο νέο τους ρόλο, να αξιοποιήσουν και να εδραιώσουν στην πράξη τις νέες θεσμικές κατακτήσεις. Πρέπει γι' αυτό να ενεργούν με συναίσθηση της ιστορικής αυτής ευθύνης τους απέναντι στο σύνολο των καταναλωτών και την ελληνική κοινωνία.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι οι θέσεις που θα εκφράζονται στο Συμβούλιο θα εξετάζονται με ιδιαίτερη προσοχή και ευαισθησία από την πολιτική ηγεσία και τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορίου. Και τέλος, θα ήθελα να επισημάνω ένα σημαντικό μήνυμα που στέλνει στην κοινωνία μας η έναρξη των εργασιών του πρώτου Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών. Διατρανώνει και προβάλλει το διάλογο για την προστασία των καταναλωτών ως βασική παράμετρο της κοινωνικής

μας ζωής. Ολοι πλέον αρχίζουμε και συνειδητοποιούμε ότι τα προβλήματά μας ως καταναλωτές πρέπει να βρουν έκφραση και λύση με την ενεργοποίησή μας.

Εύχομαι λοιπόν στα μέλη του πρώτου Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών μία δημιουργική θητεία και μία γόνιμη συνεργασία.

Λόγος

28 Ιουνίου 1995

ΟΜΙΛΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Τον περασμένο Νοέμβριο τέθηκε σε ισχύ, όπως γνωρίζετε, ο νέος νόμος για την προστασία των καταναλωτών. Ο νόμος αυτός που προήλθε μετά από διάλογο και με όλους τους φορείς που εκπροσωπούνται στη σημερινή συνεδρίαση, έδωσε στα προβλήματα προστασίας του καταναλωτή σύγχρονες και προωθημένες λύσεις. Κατοχύρωσε νέα δικαιώματα για τους καταναλωτές και καθιέρωσε, πιστεύω, αποτελεσματικά μέσα προστασίας τους. Το σημαντικότερο, ωστόσο, είναι ότι δημιούργησε τους απαραίτητους εκείνους όρους για την ανάπτυξη ενός καταναλωτικού κινήματος που θα συμπράττει καθοριστικά στον έλεγχο της αγοράς.

Στο διάστημα που μεσολάβησε από τη ψήφισή του, ο νόμος αυτός αποδείχτηκε ότι είναι σε θέση να συμβάλλει στην προστασία των καταναλωτών. Ανταποκρίνεται στις προσδοκίες και τις ανάγκες της εποχής μας. Δεν έμεινε στα χαρτιά αλλά άρχισε να εφαρμόζεται από την πρώτη στιγμή. Οι καταναλωτές έχουν αισθανθεί ήδη σε συγκεκριμένα θέματα την ενίσχυση των δικαιωμάτων τους. Μετά και από έλεγχο που άσκησαν οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορίου σε θέματα που ρυθμίζονται από το νόμο, όπως τις συμβάσεις από απόσταση, περιπτώσεις καταχρηστικών όρων κ.λ.π., οι επιχειρήσεις εναρμόνισαν τις πρακτικές τους στις επιταγές του. Πιστεύω ότι και οι ίδιες οι ενώσεις καταναλωτών διαπιστώνουν ότι οι δυνατότητές τους είναι πλέον περισσότερες και έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα και καλύτερη αντιμετώπιση στην επαφή τους με τις

δημόσιες και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Από τη Βόρειο Ελλάδα μέχρι και την Κρήτη έχουν αναγνωριστεί ήδη οκτώ ενώσεις καταναλωτών. Για άλλες πέντε καταναλωτικές οργανώσεις, από όσο γνωρίζω, έχουν εκδοθεί οι δικαστικές αποφάσεις για την προσαρμογή των καταστατικών τους και είναι ζήτημα λίγου χρόνου και αυτών η αναγνώριση. Οι επιτροπές φιλικού διακανονισμού έχουν συσταθεί ήδη και λειτουργούν σε όλες τις νομαρχίες της χώρας. Στις επόμενες ημέρες θα συσταθεί και η Επιτροπή Προστασίας Καταναλωτών ΔΕΚΟ.

Σήμερα γίνεται ένα επιπλέον καθοριστικό βήμα που σηματοδοτεί τη νέα εποχή για την προστασία του καταναλωτή. Συγκροτήθηκε και συνεδριάζει για πρώτη φορά στη χώρα μας το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών. Όπως γνωρίζετε το Ε.Σ.Κ. είχε προβλεφθεί και στον προηγούμενο νόμο για την προστασία του καταναλωτή. Μόνο που τότε επρόκειτο για ένα ολιγομελές όργανο με υποβαθμισμένη τη συμμετοχή των καταναλωτών. Όπως προβλεπόταν η σύνθεσή του αλλοιωνόταν ο πρωταρχικός χαρακτήρας του ως όργανο έκφρασης των καταναλωτών και δεν διασφαλιζόταν η ανεξαρτησία του απέναντι σε κρατικές παρεμβάσεις. Και σε αυτή όμως τη μορφή το Ε.Σ.Κ. δεν συγκροτήθηκε και δε λειτούργησε ποτέ.

Με το όργανο αυτό σήμερα θεσμοθετείται πλέον ο διάλογος της πολιτείας με τους καταναλωτές και άλλους φορείς για θέματα πολιτικής που αφορούν την οργάνωση της αποτελεσματικής προστασίας των καταναλωτών και την ορθότερη λειτουργία της αγοράς. Το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών θα γνωμοδοτεί σε καταναλωτικά θέματα, θα υποβάλλει προτάσεις για την προώθηση των συμφερόντων των καταναλωτών, θα αποτελεί μία πηγή προβληματισμού, ιδεών και έμπνευσης για την εκάστοτε πολιτική ηγεσία του Υπουργείου

Αρμ.
Διεύθυνση

Εμπορίου.

Σε ένα τέτοιο όργανο δεν μπορούσε παρά το βαρύνοντα λόγο στη σύνθεσή του να τον έχουν οι καταναλωτικές ενώσεις. Ωστόσο, προβλέψαμε τη συμμετοχή και όλων των φορέων που εμπλέκονται σε θέματα κατανάλωσης. Ετσι σήμερα συμμετέχουν στις εργασίες του Συμβουλίου εκπρόσωποι της ΓΣΕΕ, της ΑΔΕΔΥ, της ΠΑΣΕΓΕΣ, του ΣΕΒ, των Επιμελητηρίων, των Εμπορικών Συλλόγων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, ανεξάρτητα πρόσωπα ειδικευμένα σε θέματα προστασίας καταναλωτή και ο αρμόδιος Διευθυντής της Διεύθυνσης Τεχνικού Ελέγχου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Εμπορίου. Η συμμετοχή όλων αυτών των φορέων αποτυπώνει την αντίληψη ότι η προστασία του καταναλωτή είναι υπόθεση όλης της κοινωνίας.

Χωρίς την προστασία των καταναλωτών η κοινωνία μας είναι αδύνατη, ανελεύθερη και αναξιόπιστη. Και τούτο γιατί όλοι οι πολίτες είμαστε καταναλωτές. Η ιδιότητά μας αυτή δεσπόζει μέσα στην καθημερινή πραγματικότητα. Οι καταναλωτές πρέπει να αποτελούν την κινητήρια δύναμη, το σημαντικότερο παράγοντα της αγοράς. Για την εξυπηρέτηση των δικών τους αναγκών πρέπει να δρουν οι επιχειρήσεις. Είναι εκείνοι που με τη στάση τους πρέπει να διαμορφώνουν την προσφορά προϊόντων και υπηρεσιών και να καθορίζουν την επιτυχία μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ωστόσο, γνωρίζουμε όλοι ότι η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Οι καταναλωτές, κοινωνικά και οικονομικά αδύναμοι απέναντι στις οργανωμένες επιχειρήσεις, δεν είναι σε θέση να διαδραματίσουν τον κυρίαρχο ρόλο που τους αρμόζει. Δεν επιτρέπεται γι' αυτό να παραβλέπουμε τις ανάγκες τους, να παραγνωρίζουμε την κοινωνική ανισότητα που δημιουργείται σε βάρος

τους, κρυβόμενοι πίσω από την τυπική ισότητα που έχουν όταν συναλλάσσονται. Συνιστά, αντίθετα, καθήκον κοινωνικής δικαιοσύνης να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις εκείνες ώστε να προστατεύονται τα συμφέροντα των καταναλωτών μέσα στην κοινωνική πραγματικότητα. Τα προβλήματα που απασχολούν τους καταναλωτές πρέπει να αποτελούν αντικείμενο ενός ευρύτερου κοινωνικού διαλόγου.

Στο Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών συμμετέχουν λοιπόν όλες οι κοινωνικές τάξεις. Οι εργαζόμενοι μπορούν με την εμπειρία τους στο χώρο της παραγωγής και προσφοράς προϊόντων και υπηρεσιών να συμβάλλουν με το ενδιαφέρον τους, τις προτάσεις τους και τις πρωτοβουλίες τους στην βελτίωση των αγαθών και την καλύτερη εξυπηρέτηση των καταναλωτών. Δεν πρέπει άλλωστε να ξεχνάμε ότι οι κοινωνικές ομάδες που αντιμετωπίζουν τα πιο έντονα προβλήματα ως καταναλωτές προέρχονται από το χώρο των εργαζομένων.

Σε ένα όργανο που καταπιάνεται με θέματα προστασίας καταναλωτών έχει ιδιαίτερη σημασία να εκπροσωπούνται και οι επιχειρήσεις. Τα συμφέροντα των καταναλωτών και αυτά των επιχειρηματιών δεν είναι δίχως άλλο αλληλοσυγκρουόμενα. Και τούτο γιατί η προστασία των καταναλωτών είναι και προς όφελος των επιχειρηματιών, όπως αυτό εννοείται στο πλαίσιο ενός υγιούς ανταγωνισμού. Αποδίδει έναν εκσυγχρονισμό της κοινωνίας και της οικονομίας μέσα από την άσκηση κοινωνικής πολιτικής.

Ο ανταγωνισμός νοθεύεται αν δεν προσανατολίζεται σε κανόνες που προστατεύουν την υγεία, την ασφάλεια και τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών. Αντίθετα, η προστασία των καταναλωτών συμβάλλει στην προσέγγιση των πραγματικών αναγκών τους και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης τους στην αγορά. Ανταμείβει τις θεμιτές πρακτικές και αναδεικνύει τους καλούς επιχειρηματίες. Πρέπει

λοιπόν και οι κατασκευαστές, έμποροι και παρέχοντες υπηρεσίες να έχουν ως αφετηρία ότι η προστασία των καταναλωτών δεν είναι τροχοπέδη, αλλά προϋπόθεση για την ορθή λειτουργία της αγοράς και την ανάπτυξη μιας ισχυρής οικονομίας.

Στο Συμβούλιο συμμετέχει και εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η τοπική αυτοδιοίκηση έχει ασφαλώς μία ιδιαίτερη ευθύνη για την προαγωγή των οικονομικών συμφερόντων του πολίτη και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής μέσα στην πόλη. Η προστασία του καταναλωτή είναι και μία τοπική υπόθεση. Η συμβολή της στην προσπάθεια ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και πληροφόρησης των καταναλωτών θα μπορούσε να είναι καθοριστική.

Το Υπουργείο Εμπορίου έχει αναλάβει για το σκοπό αυτό μία πρωτοβουλία συνεργασίας με τους δήμους με σκοπό την ενθάρρυνση και στήριξη της ίδρυσης δημοτικών υπηρεσιών ενημέρωσης και επιμόρφωσης των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό διοργανώνεται αυτές τις μέρες ένα σεμινάριο-πιλότος για την εκπαίδευση υπαλλήλων από δήμους της Αθήνας. Στη διοργάνωση αυτού του σεμιναρίου ζητήθηκε και η συνεργασία των καταναλωτικών ενώσεων. Παράλληλα προγραμματίζεται μία ημερίδα με θέμα "Τοπική Αυτοδιοίκηση και Προστασία Καταναλωτή" για τον προσεχή Σεπτέμβριο στη Θεσσαλονίκη.

Είναι επόμενο ότι ένα μεγάλο μέρος της ευθύνης για την επιτυχημένη λειτουργία αυτού του οργάνου το φέρουν οι καταναλωτικές ενώσεις. Εμείς θέλουμε οι καταναλωτικές ενώσεις να έχουν βαρύνοντα λόγο στα θέματα που αφορούν τους καταναλωτές. Γι' αυτό και με το νόμο 2251 τις εξοπλίσαμε θεσμικά, τους δώσαμε δυνατότητες να μπορούν να διαχειρίζονται οι ίδιες τα συμφέροντά τους.

Θέλω να επαναλάβω, ότι είναι αδύνατον να έχουμε εποπτεία στην

πληθώρα των διακινούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και να παρακολουθούμε την εξέλιξη της αγοράς χωρίς τη δραστηριοποίηση των καταναλωτών. Χρειάζονται νέες μορφές ελέγχου της για να διασφαλιστούν τα συμφέροντα των καταναλωτών, μορφές που θα προκύψουν μέσα από την αυτοοργάνωση και ισχυροποίηση των ίδιων των καταναλωτών.

Πρέπει γι' αυτό και στο επίπεδο της πολιτικής εξουσίας να υπάρχει εκπροσώπηση των καταναλωτών που να διασφαλίζει ότι οι απόψεις τους ακούγονται και λαμβάνονται σοβαρά υπόψη. Ασφαλώς πρέπει να γίνουν πολλά ακόμη για την αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών. Να κατακτήσουμε και στην πράξη τις θεσμικές αλλαγές αλλά και να εμπλουτίσουμε το θεσμικό μας οπλοστάσιο. Η ενιαιοποίηση των κρατικών υπηρεσιών που ασκούν τον έλεγχο ποιότητας, η αναμόρφωση της αγορανομικής νομοθεσίας, η εισαγωγή νέων θεσμών στον τομέα της ενημέρωσης των καταναλωτών είναι ορισμένες από τις βασικές προτεραιότητες του Υπουργείου για τη βελτίωση της προστασίας των καταναλωτών. Μία πολιτική προστασίας των καταναλωτών δεν μπορεί να διαγράφεται και να υλοποιείται χωρίς τη συμμετοχή των ίδιων των καταναλωτών.

Θέλω να τονίσω, ότι το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών δεν πρέπει να αντιληφθεί το ρόλο του μονοσήμαντα διεκδικητικά ή ως ένα μοχλό πίεσης προς το κράτος. Εκείνο που προέχει είναι να διατυπωθούν δημιουργικές, υπεύθυνες και τεκμηριωμένες προτάσεις, να ξεκινήσουν μέσα από αυτό κοινές πρωτοβουλίες που θα προωθήσουν την υπόθεση της προστασίας του καταναλωτή στην κοινωνία μας. Το Συμβούλιο θα γνωμοδοτεί πλέον για όλα τα νομοσχέδια και τις προτεινόμενες διατάξεις που αφορούν τους καταναλωτές. Για τη διαμόρφωση των θέσεων του μπορεί να συνιστά επιτροπές ή ομάδες

εργασίας που θα υποβοηθούν το έργο του.

Στο Ε.Σ.Κ. συμμετέχουν συνολικά δώδεκα καταναλωτικές οργανώσεις, τρεις από αυτές με αναπληρωματικά μέλη. Πρέπει να επισημανθεί ότι το όργανο αυτό δεν υποκαθιστά και δεν επεμβαίνει στις διαδικασίες ομοσπονδιακής συνεργασίας ή άλλης κοινής έκφρασης των καταναλωτικών ενώσεων. Αυτό είναι μία υπόθεση αποκλειστικά του καταναλωτικού κινήματος. Πιστεύω πάντως ότι η προσέγγιση και η συνεργασία των καταναλωτικών ενώσεων θα τις βοηθήσει να υπερβούν αρκετές πρακτικές δυσχέρειες και θα τις ενδυναμώσει.

Σε ένα όργανο σαν το Ε.Σ.Κ. σημασία έχει να υπάρχει μία πλουραλιστική και πολύμορφη εκπροσώπηση. Έτσι ο κοινωνικός διάλογος που αναπτύσσεται είναι περισσότερο γόνιμος και δημιουργικός. Τίθενται περισσότερα προβλήματα στο τραπέζι και αναπτύσσονται περισσότερες σκέψεις. Γι' αυτό και όλες οι καταναλωτικές ενώσεις εκπροσωπούνται με ένα μόνο τακτικό μέλος. Δίνεται έτσι η δυνατότητα να εκπροσωπηθούν και μικρές ακόμη επαρχιακές καταναλωτικές ενώσεις, να εκφραστούν καταναλωτές από περιοχές με ιδιόμορφα προβλήματα, να αντλήσουν από το Συμβούλιο και αυτές ιδέες και εμπειρίες που θα τις βοηθήσουν να επιδιώσουν και να αναπτυχθούν. Για να καταστεί ουσιαστική η πλουραλιστική εκπροσώπηση θα καταχωρίζονται σε κάθε περίπτωση που το Συμβούλιο θα γνωμοδοτεί ή θα συμβουλεύει και οι απόψεις της μειοψηφίας.

Όπως προανέφερα, στο Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών, όπως το προέβλεπε ο προηγούμενος νόμος συμμετείχε ως μέλος και προέδρευε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εμπορίου. Αυτό πιστεύω ότι δεν ενίσχυε την αυτονομία και την αυτοδυναμία του οργάνου. Ο νέος νόμος προβλέπει ότι εκλέγεται από τα μέλη του ένας Συντονιστής

που αναλαμβάνει να προετοιμάζει τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου, ενώ τα ίδια τα μέλη του διαμορφώνουν και τον κανονισμό λειτουργίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο όλοι οι φορείς που συμμετέχουν σε αυτό έχουν τη δυνατότητα αλλά και την ευθύνη να διαμορφώσουν ένα τέτοιο τρόπο λειτουργίας που θα αξιοποιεί την πρωτοβουλία του κάθε μέλους και θα εγγυάται μία δυναμική παρουσίαση προβλημάτων των καταναλωτών και θεμελιωμένες προτάσεις αντιμετώπισής τους.

Σήμερα το Ε.Σ.Κ. εκτός από τον Συντονιστή θα επιλέξει τους εκπροσώπους του και για δύο άλλα όργανα. Καταρχή για την Επιτροπή Προστασίας Καταναλωτών ΔΕΚΟ που θα ελέγχει τις δημόσιες επιχειρήσεις σε σχέση με προβλήματα που διαπιστώνουν οι καταναλωτές. Κατά δεύτερον για την Επιτροπή Ανταγωνισμού, ένα όργανο με ιδιαίτερα σημαντικές αρμοδιότητες που ελέγχει την τήρηση των κανόνων του ελεύθερου ανταγωνισμού και επιβάλλει κυρώσεις στους παραβάτες τους. Οι καταναλωτικές ενώσεις πρέπει να δουν τις εξουσίες που τους χορηγούνται ως μία πρόκληση. Καλούνται να αποδείξουν πλέον ότι είναι σε θέση να ανταποκριθούν στο νέο τους ρόλο, να αξιοποιήσουν και να εδραιώσουν στην πράξη τις νέες θεσμικές κατακτήσεις. Πρέπει γι' αυτό να ενεργούν με συναίσθηση της ιστορικής αυτής ευθύνης τους απέναντι στο σύνολο των καταναλωτών και την ελληνική κοινωνία.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι οι θέσεις που θα εκφράζονται στο Συμβούλιο θα εξετάζονται με ιδιαίτερη προσοχή και ευαισθησία από την πολιτική ηγεσία και τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορίου. Και τέλος, θα ήθελα να επισημάνω ένα σημαντικό μήνυμα που στέλνει στην κοινωνία μας η έναρξη των εργασιών του πρώτου Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών. Διατρανώνει και προβάλλει το διάλογο για την προστασία των καταναλωτών ως βασική παράμετρο της κοινωνικής

μας ζωής. Ολοι πλέον αρχίζουμε και συνειδητοποιούμε ότι τα προβλήματά μας ως καταναλωτές πρέπει να βρούν έκφραση και λύση με την ενεργοποίησή μας.

Εύχομαι λοιπόν στα μέλη του πρώτου Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών μία δημιουργική θητεία και μία γόνιμη συνεργασία.

- Μαροῦδης
- Νικολάδης
- Καταροδαρδίου
- Κισπρίδης
- Αλεξανδρίδης
- Τσαυδής
- Παυδάριος
- Λογγίδης
- Γεροαργίου
- Περίδης
- Βοϊδής.

Δεύτερο τμήμα

- Συνέδρισε πρώτη συνεδρίαση

Αναρτήθηκε στο χώρο της δικαιοσύνης
 είναι η προσ-φωτισμένη. Νάμηνυαρχή
 επιμελημένου και να είναι ο μακάριος
 τα μακάριά σου

Συμμετέχουν Δωδώνες.

Πολλοί δεν γίνεται μεσομολα και φράση
 αλλά με αίσθητο. Κοιμήθηκε.
 Οργάνο αιντοσώσιας και φρε,

Η συμπεριφορά του. Λίγα
 είναι ανήδνη με τα υμνοί.
 αλλη. Η Ελλάδα έδωσε μέτω
 του πρωτοπορητικού αιώνα
 της. Ο κύριος φασίστες
 να επιμένουμε